

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

4.3.2009

B6-0107/2009

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

внесено вследствие на декларации на Съвета и на Комисията

съгласно член 103, параграф 2 от правилника

от Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni, Rebecca Harms, Gisela Kallenbach
и Claude Turmes

от името на групата Verts/ALE

относно приноса към пролетното заседание на Европейския съвет през
2009 г. във връзка с Лисабонската стратегия

Резолюция на Европейския парламент относно приноса към пролетното заседание на Европейския съвет през 2009 г. във връзка с Лисабонската стратегия

Европейският парламент,

- като взе предвид член 103, параграф 2 от своя правилник,
- А. като има предвид, че финансовата криза се задаваше още през 2007 г.; като има предвид, че Парламентът посочи още преди една година, в резолюцията си относно Лисабонската програма¹, "преимущественото значение на запазването на стабилността на финансовите пазари", като отбеляза, че "неотдавнашната криза с ипотечните кредити, отпуснати на лица с лоша кредитна история, показва необходимостта ЕС да разработи мерки за надзор с цел да се укрепи прозрачността и стабилността на финансовите пазари и да се защитят по-добре потребителите", и изиска "оценка на съществуващите в момента системи и инструменти за финансов надзор в Европа";
- Б. като има предвид, че настоящата икономическа криза следва да предостави възможност за извършване на повторна оценка на световния икономически режим и на преобладаващите икономически доктрини; като има предвид, че докато търсим решения за излизане от кризата в краткосрочен план, следва да се възползваме от възможността да извършим по-задълбочени реформи, които да позволят на света да навлезе в двадесет и първи век с една по-справедлива и по-стабилна финансова система;
- В. като има предвид, че според член 100, параграф 2 от консолидирания Договор е възможен вариантът за спасителен план на една държава-членка на ЕС, която се намира в сериозни финансови затруднения; отбелязва, че този член гласи, че когато дадена държава-членка изпитва трудности или е сериозно застрашена от тежки трудности, причинени от извънредни обстоятелства извън нейния контрол, Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, може да предостави, при определени условия, финансова помощ от Общността на съответната държава-членка;
- Г. като има предвид, че билионите долари, мобилизирани с цел справяне с настоящите беди, представляват, ако бъдат канализирани в правилните проекти, възможност, която само година по-рано бе немислима;
- Д. като има предвид, че глобалният "зелен" нов курс – понятие, лансирано през октомври 2008 г. от Програмата на ООН за околната среда, се занимава с текущите икономически проблеми и следва да бъде източникът на вдъхновение за стратегиите за възстановяване на ЕС;

---

¹ Резолюция от 20 февруари 2008 г. относно приноса към пролетното заседание на Европейския съвет през 2008 г. във връзка с Лисабонската стратегия (*Приети текстове*, P6_TA(2008)0057).

- Е. като има предвид, че много правителства в рамките на ЕС обикновено реагират според старомодна национална логика, която не е адекватен отговор на проблема от икономическа и политическа гледна точка;

Корените на кризата

1. изтъква, че финансовата криза не трябва да се разглежда като "природно бедствие" или нещастен случай, а като предизвикан от човека резултат от неолибералната идеология, която вярваше, че пазарът и големите участници в него са най-добрите регулатори;
2. припомня, че още преди една година, в резолюцията си относно Лисабонската програма, Парламентът призова Комисията да представи "препоръки относно начините за подобряване на стабилността на финансовата система и нейните възможности за предоставяне на сигурно дългосрочно финансиране на европейския бизнес";
3. поради това остро критикува Комисията, и в частност нейния председател г-н Барозу, както и члена на Европейската комисия Мс Стееву, за това, че не са предприели необходимите действия вследствие на тези тревоги, а са продължили дългогодишната си политика на наивна дерегулация и подход на ненамеса в сектора;
4. смята, че текущата криза е проявлението на една тройна криза, що се отнася до икономическото, социалното и екологичното развитие; следователно предупреждава да не се насърчава "план за възстановяване", който просто се опитва да ни върне към модела, довел ни до настоящото положение; следователно предупреждава да не се наливат просто пари в икономиката и да не се прилага необмислен подход за управление на търсенето, което би довело до риск от задълбочаване на екологичната и социална криза;
5. настоятелно призовава Съвета да се ангажира сериозно с интегрирането на Лисабонската стратегия и Гьотеборгската стратегия, както и на Европейската програма за възстановяване, така че ЕС да има цялостен подход към бъдещите предизвикателства;
6. смята, че икономическият стимул следва да бъде много по-голям, много по-съгласуван и далеч по-добре насочен, отколкото всичко обсъждано досега в рамките на ЕС, създавайки необходимост от установяване на нови финансови инструменти и процедури, като предпоставка за постигането на успех е незабавното стабилизиране на световната финансова система;

Нова финансова структура за ЕС и отвъд неговите граници

7. отбелязва, че поради недостатъчно строгите антикръстови закони финансовите институции се разраснаха до точката, при която те просто бяха прекалено големи, за да им се позволи да се провалят, като на практика нямаше никаква друга алтернатива на спасяването на тези институции с пари на данъкоплатците;

8. отбелязва, че един от уроците от кризата следва да бъде преориентирането на финансовите пазари към изпълнение на ролята им на "слуги" на "реалната икономика";
9. смята, че финансовото регулиране, включващо стриктни правила за прозрачност, разкриване на информация и надзор, трябва да обхваща всички финансови организации и да се прилага строго; призовава за допълнителни законодателни предложения и международни споразумения, които да са в състояние да се справят с прекомерното поемане на рискове, прекомерното финансиране със заети средства и икономическата недалновидност, като основни източници на кризата; припомня на Комисията за задължението ѝ да отговори на исканията на Парламента във връзка с регулирането на хедж-фондовете и инвестиционните фондове с частен капитал;
10. счита, че "европеизирането" на структурата на финансовия надзор е неотложна нужда, и препоръчва ЕЦБ да се ангажира с финансов надзор на макроравнище, обхващащ целия ЕС, на важни за системата финансови институции, на основание член 105, параграф 6 от Договора; настоятелно призовава за полагане на сериозни усилия с цел да се постигне бързо споразумение за световен финансов регулатор — институция, която би могла да координира и регулирането на всички финансови центрове, включително офшорните;
11. припомня, че агенциите за кредитен рейтинг носят своя дял от отговорността за финансовата криза; приветства призива на Европейския съвет за ускоряване на законодателното предложение на Комисията за затягане на правилата за агенциите за кредитен рейтинг; счита, че в това отношение е изключително важно да се осигури регистрация на агенциите за кредитен рейтинг и да не се позволява една и съща агенция да предоставя рейтингови услуги и други услуги на дадено дружество; счита, че Комисията следва да предложи създаването на публична и независима агенция за кредитен рейтинг на ЕС с цел да се подобри прозрачността в сектора;
12. предлага Съветът бързо да приеме мерки, които да позволяват да се забранява на финансови институции в страни, които отказват да се съобразят с международните стандарти, да работят с тези от добре регулираните икономики, и да се налагат санкции на всички страни и територии, които не сътрудничат; отбелязва, че световната финансова стабилност е обществено благо, като отговорността за нейното гарантиране се носи от политическите лидери;
13. настоятелно призовава, с оглед на предстоящата среща на Г-20, за постепенното създаване на многостранна система за финансов надзор и регулиране; изисква Съветът да защити обща позиция относно затварянето на данъчните убежища и строг контрол върху схемите за възнаграждения, като въпроси с приоритетно значение за възстановяването на финансовата стабилност; припомня необходимостта от реформа на управлението на институциите от Бретън Уудс, за да се измени правото на глас и да се създаде схема на двойно мнозинство — на държави-членки и на дял от капитала; призовава за изготвянето на ново определение за рамката за устойчивост на дълговете на международните

финансови институции, създаването на многостранен механизъм за изчисляване на дълговете и рамка за отговорно предоставяне на заеми; призовава за строгото регулиране на свободната продажба на деривати; подчертава необходимостта от засилване и разширяване на обхвата на правилата за финансов надзор извън рамката "Базел II", за да се увеличат съществено изискванията относно задължителния резерв на банките и да се ограничи секюритизацията; призовава за многостранни строги изисквания по отношение на разкриването на информация, капитала и финансовите задължения за хедж-фондовете и инвестиционните фондове с частен капитал;

14. настоятелно призовава Европейския съвет да подкрепи на срещата на G-20 предложението на Конференцията на ООН за търговия и развитие (UNCTAD) относно създаването на нов многостранен режим, който да предотврати валутната спекулация и да осигури политическото пространство за всички страни, за да преследват осъществяването на подходящи експанзионистични фискални и парични политики, с цел да защитят работните места и националната си икономика пред лицето на рецесия или финансова криза;

"Зелен" нов курс

15. отбелязва, че подхранването с кредити потребление на най-богатите икономики в света доведе до натрупването на масивен екологичен дефицит, поради което трябва да се въздържа от опростенчески подход за управление на търсенето с цел съживяване на икономиката;
16. предупреждава да не се наливат сляпо милиарди, като част от спасителния план, в стари отрасли и изчерпани икономически модели, което единствено би означавало да се хвърлят добри ресурси, за да се помага на лоши такива, залагайки същевременно бъдещето на децата ни;
17. смята, че изоставянето на борбата с изменението на климата и преустановяването на инвестициите за опазване на околната среда би било ужасна грешка с непосредствен ефект и с ефект върху следващите поколения;
18. приветства широкия консенсус навсякъде в Европейския съюз относно това, че трябва да се предприемат смели политически действия за превъзможване на настоящата икономическа криза; смята обаче, че предприеманите мерки не са пропорционални на предизвикателството, първо, защото не се съсредоточават по подходящ начин върху бъдещите нужди на нашите общества, и, второ, защото не осигуряват "европейски" отговор; подчертава, че съгласуваният европейски отговор е от изключително значение в този контекст, за да се избегне преследването на национални планове с потенциални конфликти и допълнителни разходи;
19. настоятелно призовава тази криза да се разглежда като допълнителен стимул за продължаване напред с толкова необходимото екологично трансформиране на промишлеността, както и за канализиране на по-голямата част от обществените средства за възстановяване в "зелени" инвестиции, които ще се отплатят с по-слабо

изменение на климата и по-малка енергийна зависимост, по-малки сметки за енергопотребление и по-слабо увреждане на околната среда, както и с по-добро качество на живот за гражданите; отбелязва, че забавянето на нужните действия в крайна сметка ще доведе до по-големи разходи;

20. отбелязва, че повечето инвестиции в "зелената икономика" (ремонтиране на сгради с цел по-ниско потребление на енергия, възобновяема енергия, обществен транспорт) имат потенциала да задействат постигането на троен успех, свързан със създаване на работни места, намаляване на изменението на климата и по-голяма енергийна независимост на ЕС, като ще осигурят на промишлеността в Европа стартово предимство пред други региони по света, които тепърва ще трябва да поемат инициативата и да се справят със следващата индустриална революция, която ще бъде "зелена" революция;
21. посочва факта, че според оценка на Комисията в момента броят на лицата, заети в "зелената" икономика, възлиза на 3,5 милиона; отбелязва, че ако определението се възприеме по-широко и се вземат предвид косвените ефекти, от тези отрасли дори и сега зависят около 8 милиона работни места; с размер от 120 милиарда евро (около 1% от БВП на ЕС-27) би могло да се създадат над 2 милиона работни места в сектора на възобновяемите енергийни източници, според неотдавна проведено изследване;
22. подчертава, че строителният отрасъл е най-големият отделен стопански отрасъл в ЕС, с работна сила от около 26 милиона преки и косвени работни места, основно в МСП; отбелязва, че стимулирането на топлоизолацията и ремонтването на съществуващия сграден фонд биха могли да бъдат ключовата част на икономическото възстановяване, създаването на заетост и енергоспестяването;
23. отбелязва, че изследване, проведено от Министерството на енергетиката и изменението на климата на Обединеното кралство, е стигнало до заключението, че в близост до бреговете на Обединеното кралство биха могли да се изградят още 5000-7000 ветрогенератора през следващите 10 години, произвеждайки енергия, равняваща се на енергията от 25 големи електроцентрали, захранвани с въглища, като общите емисии на въглероден двуокис в Обединеното кралство биха се намалили с 14% и в страната биха били създадени до 70 000 нови работни места;
24. отбелязва, че до 2030 г. са необходими инвестиции с приблизителен размер от един билион евро в електроенергийната мрежа и мощностите за производство на електроенергия на ЕС, както и 150 милиарда евро в газопреносните мрежи; посочва, че разходите на ЕС за енергийни проекти следва да се съсредоточат върху тези инвестиции, които осигуряват най-високата добавена стойност и ефективност на разходите, с оглед постигане на целите на ЕС в областта на политиките относно изменението на климата, предимно проекти за енергоспестяване и енергийна ефективност, а също така и инвестиции в мрежи за енергия от възобновяеми източници;
25. смята, че една добре насочена инвестиционна програма за устойчивост, на равнище ЕС, в размер на 500 милиарда евро за следващите пет години (100 милиарда евро на година, което представлява около 0,7 % от БВП на ЕС-27 на година), може да

- създаде и гарантира 5 милиона работни места, като половината от тях ще се създадат в рамките на следващите две години;
26. отбелязва, че Планът за икономическо възстановяване на Комисията е лошо замислен по отношение на енергийните проекти, защото разпределя държавни помощи почти единствено за големите олигополи в областта на енергетиката и далекосъобщенията, като по този начин изключва важни партньори, що се отнася до промяната, като МСП, дружествата в областта на "зелените" технологии и градовете и регионите на ЕС; отправя критика към факта, че Планът за възстановяване на Комисията разчита в голяма степен на проекти, които няма да бъдат готови за конкретни инвестиции през следващите две години, и е силно пристрастен към улавянето и съхраняването на въглерода и енергийната инфраструктура, на които ще им бъдат нужни години за необходимите разрешения, за сметка на широк набор от технологии за възобновяема енергия и на строителния сектор, които биха могли бързо да се задействат и да се включат в стратегическо партньорство с градове и региони от ЕС, постигайки по този начин реално въздействие в краткосрочен план върху заетостта;
  27. изтъква, че инвестициите на "новия курс" следва също така да са насочени към повишаване на ефективността и замяна на други ресурси, освен нефта, някои от които вероятно ще станат оскъдни в краткосрочен до средносрочен план и ще възпрепятстват развитието на определени сектори, например информационния, комуникационния и развлекателния; отбелязва, че според неотдавна проведени изследвания ефективността може да се повиши драстично при тези материали, което би намалило отпадъците, разходите и зависимостта от ресурси;
  28. отбелязва, че "зеленият" нов курс следва да се справи със социалната криза и чрез мащабни инвестиции в социалните услуги, в частност образованието и здравеопазването, чрез значително увеличаване на броя на учителите и подобряване на физическите условия за обучение на нашите деца и студенти, като всичко това е инвестиция, която ще се изплати в бъдещето;
  29. смята, че Лисабонската стратегия няма да постигне своите цели, ако не се предвиди силно социално измерение, което да се включи в единния пазар; настоятелно призовава Съвета да подготви почвата за политика на сближаване на минималните заплати и на социалните права в средносрочен план; смята, че една политика за намаляване на извънредния труд може да допринесе за създаването на работни места и за разпределянето по по-справедлив начин на възможностите за трудова заетост;
  30. призовава Комисията и държавите-членки да гарантират, че Европейският социален фонд е насочен към преквалифициране и увеличаване на шансовете за наемане на работа, както и към дейности в областта на социалното приобщаване, с цел да бъдат преодолените най-лошите социални последици от кризата; твърдо настоява в тези политики да се включи равенството между половете;

Финансиране на "зелена" програма за възстановяване

31. настоятелно призовава, по принцип, финансистите да бъдат поставени в зависимо положение от подобаващата им роля на "слуги" на икономическото развитие и благоденствието, като желае всички публични финансови средства и публични гаранции, изразходвани по програмите за възстановяване, да бъдат предназначени за улесняване на прехода към икономическо развитие, отличаващо се с енергийна ефективност, използване на възобновяема енергия, липса на ядрени технологии, условия на социална справедливост и осъзнаване на бъдещите предизвикателства;
32. отбелязва, че предоставянето на субсидии за частни банки, намиращи се в лошо положение, или подпомагането от публични банки, намиращи се в лошо положение, на частни банки с лоши активи, означава просто превеждане на пари на данъкоплатците в банки в затруднено положение; препоръчва вместо това, при необходимост, да се предоставя публична помощ чрез нормално дялово участие в капитала;
33. отбелязва важното значение на планирания за 2009 г. бюджетен преглед, който следва да включи смели предложения за промяна в планирането на програмите по време на средносрочния преглед на многогодишните програми, за да се отговори на последиците от кризата и да се отчетат огромните предизвикателства, които поставя изменението на климата;
34. смята, че ЕИБ, финансовата ръка на ЕС и най-големият заемодател на публични средства в света, може да изпълнява ключова роля при осигуряването на капитал за възстановяването; настоятелно призовава внесеният капитал на държавите-членки, в качеството им на акционери в ЕИБ, да бъде значително увеличен, за да се повиши в голяма степен капацитетът за предоставяне на заеми на ЕИБ, като по този начин ще се постигне много по-силен ефект на лоста върху размера на инвестициите, подобрявайки същевременно контрола за устойчивост-съответствие над проектите;
35. смята, че следва да се позволи на ЕИБ, в настоящите обстоятелства, да използва рефинансиране от ЕЦБ; посочва факта, че ако се допусне ниво на рефинансиране от ЕЦБ в размер на 2%, ЕИБ би могла да финансира проекти със заети средства в размер на 5 милиарда евро, използвани като лихвени субсидии, общо 250 милиарда евро безлихвени кредити за публични или частни инвеститори за "зелени" инвестиции и водещи технологии, като по този начин ще се спомогне за смекчаване на последиците от изменението на климата и за намаляване на свързаните с тях разходи;
36. призовава фондът „Marguerite 2020“, предвиден за предоставяне на пряк дялов капитал на инфраструктурни и енергийни проекти от интерес за ЕС, да бъде приведен в действие възможно най-скоро, като предлага в него да се инжектират средства от бюджета за Европейския план за възстановяване с цел максимално финансиране със заети средства и постигане на бързи резултати; призовава за подписването на меморандум за разбирателство между Европейския парламент и останалите европейски институции, за да се гарантират инвестиции в наистина устойчиви проекти;
37. желае Комисията да представи предложения за увеличаване на енергийното данъчно облагане в целия ЕС, което едновременно би спомогнало за

преориентирането на производството и потреблението към избягване на продукти и услуги, застрашаващи климата, и би създало възможност за пренасочване на данъчното облагане от облагане, основаващо се на труда, към облагане, основаващо се на енергията;

38. настоятелно призовава Комисията да представи предложения за въвеждането на данък върху финансовите операции на равнище ЕС, което би могло да спомогне за финансирането на инвестиции в развиващите се страни, с цел да се преодолеят най-лошите последици от кризата и да се продължи с осъществяването на Целите на хилядолетието за развитие;
39. призовава Данъчният комитет на ООН да се превърне в междуправителствен орган, занимаващ се с проблемите, свързани с избягване плащането на данъци и укриване на данъци; призовава за реформиране на управлението на органа, определящ счетоводните стандарти (IASB), за да се гарантира публична подотчетност, прозрачност и спазване на принципа на предпазните мерки;

Обновена Лисабонска стратегия

40. отбелязва, че отвореният метод на координация, на който се основава Лисабонската стратегия от 9 години насам, е показал своите ограничени възможности на фона на новите предизвикателства, външни и вътрешни, пред които е изправен Европейският съюз;
41. смята, че лидерите от ЕС следва да договорят нова задължителна рамка за по-тясна координация в икономическата политика в краткосрочен план, като следва да се създаде подходяща обща икономическа политика на ЕС в средносрочен план; изисква от Комисията да представи до края на 2009 г. цялостна оценка на Лисабонската стратегия за последните девет години; в този контекст подчертава, че съвсем не е очевидно по какъв начин следва да се измерва успехът на Лисабонската стратегия и какви показатели биха били подходящи за измерване на „напредъка“; припомня, че икономическият растеж не е самоцел и че данните за БВП/БНД не могат да бъдат разглеждани като подходящ репер за благосъстояние;
42. настоятелно призовава да се добавят нови показатели за наблюдение на Лисабонския процес, включително показатели за качеството на живот; в този контекст приветства работата, започната от различни генерални дирекции на Комисията, за разработване на нови качествени показатели; призовава Съвета, държавите-членки и Комисията да извършат оценка на своите политически мерки и национални планове и с показатели като емисиите на CO₂, енергоемкостта на икономиката, степента на риска от обедняване, както и загубата на биологично разнообразие;
43. призовава Комисията да използва такива нови показатели в предстоящите оценки на националните програми за възстановяване и да ги включи в своята дейност по мониторинга, създавайки с тяхна помощ една по-цялостна и адекватна картина на успехите и недостатъците на Лисабонската-Гьотеборгската стратегия;

44. призовава Комисията да преработи Лисабонския списък на целево отпусканите средства, който определя използването на структурните фондове в държавите-членки и регионите, в светлината на нови показатели и чрез заличаване на категории, които предизвикват допълнителни вреди за климата;
45. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите-членки и страните кандидатки, Комитета на регионите и Икономическия и социален комитет.